

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ สำนักงานคณบดี

โทร ๔๗๔

ที่ อว ๐๖๓๐.๑๓/๗๐๐

วันที่

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งแบบเสนอขอพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระยะสั้น

เรียน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

ด้วย วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ กำหนดจัดทำหลักสูตรระยะสั้น จำนวน ๔ หลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหารายได้ และเพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ในการนี้ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ จึงขอส่ง แบบเสนอขอพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระยะสั้น จำนวน ๔ หลักสูตร ได้แก่

๑. หลักสูตรระยะสั้น การแปรรูปด้วงสาครเป็นอาหาร เพื่อประกอบอาชีพ
๒. หลักสูตรระยะสั้น การเลี้ยงด้วงสาคร เพื่อประกอบอาชีพ
๓. หลักสูตรระยะสั้น เตรียมพร้อมโรงเรียน สู่ Innoeco-School
๔. หลักสูตรระยะสั้น เทคนิคการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท้องถิ่น: ความ

หลากหลายทางชีวภาพกลุ่มพืช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(อาจารย์ปรัชญพัชร วันอุทา)

คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

แบบเสนอขอพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น

หลักสูตรระยะสั้น “การเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ”

1. รายละเอียดเบื้องต้น

1.1 ชื่อหลักสูตร การเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ

1.2 ชื่อผู้จัด การอบรมหลักสูตรระยะสั้น “การเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ”

1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

(หลักสูตร) ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบริการและการโรงแรม

(คณะ) วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

1.4 จำนวนชั่วโมงของหลักสูตร 12 ชั่วโมง

1.5 ไม่สามารถเทียบโอนได้

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการเลี้ยงแมลงเพื่อเป็นอาหารได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางผลิตแมลง “ฮับแมลงโลก” รับเทรนด์อุตสาหกรรมอาหารใหม่ (Novel Food) เจาะตลาดโลกกว่า 3 พันล้านบาท สอดรับแนวทางขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO: Food and Agriculture Organization) ที่ประกาศให้ “แมลงเป็นแหล่งอาหารในอนาคตของโลก” ซึ่งทาง FAO คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้ความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ของโลกซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนเพิ่มขึ้น 30% ภายใน 15 ปีข้างหน้า ในตลาดแมลงรับประทานได้ทั่วโลกมีอัตราขยายตัว 23.8% ระหว่างปี 2018-2023 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สืบค้นจาก: <https://dld.go.th>) แมลงที่กินได้ส่วนใหญ่่นำมาจากป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสร้างผลกระทบต่อประชากรแมลงในสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสูง อย่างไรก็ตามแมลงที่ได้จากสภาพธรรมชาตินั้นก็ยังมีปริมาณที่ไม่พอเพียงต่อการบริโภคของมนุษย์ ดังนั้นการทำฟาร์มแมลง หรือ ปศุสัตว์ขนาดเล็กจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเพิ่มปริมาณผลผลิตของแมลงเพื่อให้เพียงพอต่อการจำหน่ายเชิงพาณิชย์และรองรับการเติบโตของตลาดการค้าแมลงรวมทั่วโลก (Hanboonsong et al., 2013) จากข้อมูลในปี 2561 มีการรายงานว่าการเติบโตของตลาดการค้าแมลงรวมทั่วโลกมีประมาณ 400 ล้านดอลลาร์ และจากการคาดการณ์ในปี 2566 ตลาดแมลงจะมีแนวโน้มขยายเพิ่มมากขึ้นถึง 1.2 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งจะมีแนวโน้มเพิ่มมูลค่า อย่างต่อเนื่องจนถึง 8 พันล้านดอลลาร์ภายในปี 2573 โดย การเพิ่มขึ้นของมูลค่าอย่างต่อเนื่องนี้จะเกิดขึ้น ในอเมริกาเหนือและยุโรป เนื่องจากมีการทำฟาร์มแมลงในระดับอุตสาหกรรมที่ได้นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาขับเคลื่อนระบบการจัดการแมลงฟาร์มเลี้ยงแมลง (Goldstein 2018; Bombe 2019; Guiné et al., 2021) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีฟาร์มจดทะเบียนในประเทศไทยมากกว่า 20,000 ฟาร์ม และเป็นประเทศในลำดับที่ 17 ของการผลิตแมลงเข้าสู่ตลาดแมลงโลก

(Hanboonsong et al., 2013) โดยการผลิตแมลงของประเทศไทยในช่วง 5 เดือนของปี 2564 (ม.ค.-พ.ค.) ส่งออกแล้วปริมาณ 575 ตัน มูลค่า 85,346 ดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 29% (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ 2564) โดยแมลงที่ส่งออกหลัก คือด้วงสาคุ ซึ่งด้วงสาคุสามารถเพาะพันธุ์ได้ง่าย เลี้ยงง่าย โตเร็ว ใช้เวลาเพียง 30 ถึง 45 วัน ก็สามารถจับขายส่งจำหน่ายตลาดได้ โดยตัวหนอนด้วงขายได้ราคากิโลกรัมละ 250-300 บาทและดักแด้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ราคาจะสูงถึงกิโลกรัมละ 1,600-2,000 บาท ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาด้วงสาคุมีการเพาะเลี้ยงกันมากในแถบจังหวัดภาคใต้เป็นที่นิยมบริโภคทั้งชาวไทยและต่างประเทศในทวีปเอเชีย

ดังนั้นการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น “การเลี้ยงด้วงสาคุ เพื่อประกอบอาชีพ” จึงเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมสำหรับประชาชนที่สนใจ และเกษตรกรที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ด้านการเลี้ยงด้วงให้มีคุณภาพสำหรับการจำหน่ายต่อไป

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อสร้างอาชีพเสริมให้กับผู้ที่สนใจ
- 3.2 เพื่อเพิ่มทักษะการเลี้ยงด้วงสาคุให้กับเกษตรกร

4. สมรรถนะของหลักสูตร (ระบุความรู้ ทักษะ ความสามารถที่เกิดกับผู้เรียนหลังสำเร็จหลักสูตร)

- 4.1 ผู้เรียนมีความรู้ เรื่องข้อมูลพื้นฐานของแมลงกินได้
- 4.2 ผู้เรียนมีความรู้ เรื่องการเลี้ยงด้วงสาคุ
- 4.3 ผู้เรียนมีทักษะ เรื่องการฝึกปฏิบัติการเลี้ยงด้วงสาคุ

5. เป้าหมาย

5.1 เชิงปริมาณ

จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด

5.2 เชิงคุณภาพ

ผู้เข้าอบรมมีความรู้และสามารถเลี้ยงด้วงสาคุได้

6. คุณสมบัติของผู้เข้าอบรม

6.1 จำนวนผู้เข้าอบรม

จำนวนผู้เข้าอบรม Onsite จำนวน 40 คน Online จำนวน 60 คน

6.2 ประเภทของผู้เข้าอบรม

เกษตรกรผู้เลี้ยงด้วงสาคุ บุคคลที่สนใจเลี้ยงด้วงเป็นอาชีพเสริม

7. การคิดค่าลงทะเบียน

อัตราค่าลงทะเบียน Onsite 350 บาท/คน (รายได้รวม 14,000 บาท) ไม่รวมค่าอุปกรณ์และค่าอาหาร

อัตราค่าลงทะเบียน Online 200 บาท/คน (รายได้รวม 12,000 บาท) ไม่รวมค่าอุปกรณ์และค่าอาหาร

หมายเหตุ กรณีผู้เข้าอบรมต้องการให้หน่วยงานจัดอบรมจัดอาหารกลางวันให้ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มคนละ 100 บาท

8. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย

8.1 หัวข้อวิชา/เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงที่กำหนด

หัวข้อวิชา/เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ความรู้พื้นฐานเรื่องแมลงกินได้	2.00	
การเพาะเลี้ยงด้วงสาคร เพื่อประกอบอาชีพ	2.00	
การบริโภคแมลงและทิศทางของผลิตภัณฑ์จากแมลงกินได้เชิงพาณิชย์	2.00	
ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจเลี้ยงด้วงสาคร	1.30	
การจัดการของเสียจากการเลี้ยงด้วง	1.30	
ฝึกปฏิบัติและทดสอบการเพาะเลี้ยงด้วงสาคร เพื่อประกอบอาชีพ		3.00
รวม	12	

8.2 คำอธิบายรายวิชา

องค์ความรู้พื้นฐานของแมลงกินได้ การเพาะเลี้ยงด้วงสาครเพื่อนำไปประกอบอาชีพ รวมถึงการบริโภคแมลงในปัจจุบัน ทิศทางของผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ผลิตได้จากแมลงกินได้เชิงพาณิชย์ เช่น ด้วงสาครในน้ำเกลือ หรือ ผลิตภัณฑ์อาหารที่เปลี่ยนรูปลักษณะของด้วงสาคร ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจเลี้ยงด้วงสาคร การจัดการของเสียจากการเลี้ยงด้วงสาคร และการฝึกปฏิบัติ

9. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ศูนย์กลุ่มผู้เลี้ยงด้วง เขาชะเมา จังหวัดระยอง

10. การประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงาน (ระบุวิธีการประเมินผลและติดตามผลการดำเนินงาน)

10.1 แบบสอบถามความพึงพอใจ

10.2 แบบฝึกปฏิบัติการเลี้ยงด้วงสาคร

11. ภาคผนวก

11.1 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น

1. อาจารย์ ดร.ศศิธร หาสิน	ประธาน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันสพรรัตน์ สวัสดิ์	กรรมการ
3. อาจารย์ ดร.พูนสวัสดิ์ แก้วเกียรติสกุล	กรรมการ
4. อาจารย์พัชรภรณ์ จันทรมหา	กรรมการ
5. อาจารย์ชนัญชิตา อรุณแข	กรรมการ
6. นายนเรศ นวนแจ้ง	กรรมการ
7. นางสาวจิราภรณ์ ศรีวันนา	กรรมการ
8. นางสาวพจมาน บุญทูล	กรรมการ
9. นางสาวปัทมา พรหมสวัสดิ์	กรรมการ
10. นางสาวกมลรัตน์ ยอดหาญ	กรรมการและเลขานุการ

11.2 กำหนดการดำเนินงานหลักสูตร การเลี้ยงด้วงสาคร

ภาคผนวก

กำหนดการดำเนินงานหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ

กำหนดการอบรม หัวข้อเรื่อง การเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ

ศูนย์กลุ่มผู้เลี้ยงด้วง เขาชะเมา จังหวัดระยอง

วันที่ 1

- 08:00-08:30 น. ลงทะเบียน/รับเอกสาร
- 08:30-09:00 น. กล่าวเปิดการอบรม โดย อาจารย์ปรัชญพัชร วันอุทา
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
- 09:00-11:00 น. บรรยายหัวข้อ “ความรู้พื้นฐานเรื่องแมลงกินได้” โดย
อาจารย์ ดร.ศศิธร หาสิน ประธานหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นวัตกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 11:00-12:00 น. บรรยายหัวข้อ “การเพาะเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ”
โดย คุณพานิช บุญมี เจ้าของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เจ.ซัลเลต ผู้ประกอบการส่งออก
ด้วงสาคู
- 12:00-13:00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13:00-14:00 น. บรรยายหัวข้อ “การเพาะเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ” (ต่อ)
โดย คุณพานิช บุญมี เจ้าของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เจ.ซัลเลต ผู้ประกอบการส่งออก
ด้วงสาคู
- 14:00-16:00 น. บรรยายหัวข้อ “การบริโภคแมลงและทิศทางการผลิตภัณฑ์จากแมลงกินได้
เชิงพาณิชย์” โดย คุณพานิช บุญมี เจ้าของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เจ.ซัลเลต
ผู้ประกอบการส่งออกด้วงสาคู
- 16:00-16:30 น. สรุปการอบรมในวันที่ 1

วันที่ 2

- 08:30-09:00 น. ลงทะเบียน/รับเอกสารและอุปกรณ์
- 09:00-10:30 น. ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจเลี้ยงด้วงสาคู โดย อาจารย์ ดร.พลสวัสดิ์ แก้วเกียรติสกุล
- 10:30-12:00 น. การจัดการของเสียจากการเลี้ยงด้วงสาคู โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันสพรธรรม์ สวัสดิ์
- 12:00-13:00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13:00-16:00 น. บรรยายและฝึกปฏิบัติ การเพาะเลี้ยงด้วงสาคู เพื่อประกอบอาชีพ โดย
คุณพานิช บุญมี เจ้าของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.เจ.ซัลเลต ผู้ประกอบการส่งออกด้วง
สาคู
- 16:00-16:30 น. สรุปการอบรม กล่าวปิดโครงการ พร้อมทั้งมอบวุฒิบัตร

หมายเหตุ ผู้เข้าอบรมจะต้องเข้าอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาการอบรม จึงจะได้รับใบวุฒิบัตร